

فهرست

۱	دیاچه
۵	فصل مقدماتی: تعاریف و مفاهیم بنیادی
۷	مقدمه
۷	لحن
۱۰	خاستگاه ملودی و استعداد آفرینش آن
۱۱	طبقه‌بندی انواع ملودی از دیدگاه رسالات قدیم موسیقی

بخش ۱

بنیان‌های تکنیکی ملودی در موسیقی ایرانی

۱۵	فصل ۱: فاصله و چارچوب صوتی
۱۷	مقدمه
۱۸	الف. انواع فاصله در موسیقی قدیم ایران
۲۰	ب. آوانگاری ملودی در موسیقی قدیم ایران
۲۲	ج. چارچوب تنالیت و گستره‌ی صوتی در ملودی‌های ردیف
۲۴	د. حوزه‌ی صوتی گوشه‌های ردیف
۲۶	ه. ترکیب فواصل مورد استفاده در ساختار ملودی‌های ردیف

فصل ۲: نمای حرکت

- ۲۹ مقدمه
- ۳۱ الف. توصیفات کلامی حرکات ملودیک
- ۳۲ ب. نمایش حرکات اصلی ملودیک بر روی خطوط حامل
- ۳۲ ج. نمایش گرافیکی حرکت ملودی
- ۳۵ د. بررسی راستا و جهت در حرکات گوشه‌های شاخص ردیف
- ۳۶ آوازهای دستگاه شور
- ۳۸ دستگاه سه‌گاه
- ۴۱ دستگاه چهارگاه
- ۴۲ دستگاه ماهور
- ۴۳ دستگاه راست‌پنجگاه
- ۴۴ دستگاه همایون
- ۴۵ آواز بیات اصفهان
- ۴۷ دستگاه نوا
- ۴۷ ه. ویژگی‌های عمومی نمای حرکت ملودیک در ردیف
- ۴۸

فصل ۳: عبارت‌بندی

- ۵۱ مقدمه
- ۵۳ الف. نقش سکوت‌های بلند پایان عبارات در شکل‌گیری گروه‌های موسیقایی
- ۵۷ ب. واقع‌شدن نُت پایانی عبارت در نقطه‌ی اکسنت متریک و نقش آن در شکل‌گیری گروه‌های موسیقایی
- ۵۸ ج. نقش نت‌های کشیده‌ی پایان عبارات در شکل‌گیری گروه‌های موسیقایی
- ۶۰ د. فروود عبارت بر نُت پایه یا شاهد و نقش آن در شکل‌گیری گروه‌های موسیقایی
- ۶۱ ه. نقش ساختمان کلی ملودیک در شکل‌گیری گروه‌های موسیقایی
- ۶۳ و. محتوا و ساختمان شعر در حال اجرا و نقش آن در شکل‌گیری گروه‌های موسیقایی
- ۶۵ ز. عادات شنیداری در شکل‌گیری گروه‌های موسیقایی
- ۶۶

فصل ۴: ریتم

- ۶۹ مقدمه
- ۷۱ الف. کشش نُت‌ها و سکوت‌ها و ارتباط نسبی آن‌ها
- ۷۱ ب. سرعت یا تُندا
- ۷۲ ج. نقش پیچیدگی‌های ریتمیک در ملودی
- ۷۲

۷۳	د. شکل‌گیری گروه‌های ریتمیک و ساختار جملات موسیقایی ردیف
۷۴	ملودی‌های با ساختار موتیفیک
۷۵	عبارت‌بندی تک‌هسته‌ای
۷۸	عبارت‌بندی چندهسته‌ای
۸۳	ملودی‌های با ساختار غیر موتیفی
۸۵	ه. تقسیم‌بندی ضرب‌ها و شکل‌گیری متر
۸۶	گوشه‌ها و قطعات با متر ثابت
۸۷	چهارمضرب
۹۴	تصنیف
۹۶	رنگ
۹۹	پیش‌درآمد
۱۰۰	گوشه‌های با متر کشسان
۱۰۲	گوشه‌های با متر آزاد

۱۰۵	فصل ۵: وحدت و تعادل
۱۰۷	مقدمه
۱۰۸	وحدت مواد موسیقایی
۱۰۸	انضباط در عبارت‌بندی
۱۱۰	عوامل آشنا
۱۱۲	الف. محدودیت گستره‌ی صوتی و بهره‌گیری از چارچوب مُدهای ایرانی
۱۱۳	ب. موتیف‌ها و عبارات ریتمیک
۱۱۴	ج. مترهای اقتباس‌شده از ادوار ایقاعی
۱۱۵	د. تحریرهای سنتی
۱۱۷	ه. شکل سینوسی و افقی همراه با حرکات فرعی پایین‌رونده‌ی پلکانی در ملودی
۱۱۸	و. حرکت‌های ملودیک ختم‌شونده به شاهد
۱۱۹	ز. سیر صعودی گوشه‌های متوالی
۱۱۹	ح. الگوهای دینامیکی ویژه‌ی موسیقی ایرانی
۱۲۰	ط. مضامین و ساختار فرمال اشعار فارسی
۱۲۱	تعادل در ساختمان گوشه‌ها
۱۲۱	انواع تعادل
۱۲۴	تعادل ریتمیک
۱۲۸	تعادل در «آواز و جواب آواز»

فصل ۶: ملودی و گفتار	۱۳۱
مقدمه	۱۳۳
موسیقی و زبان	۱۳۵
موسیقی به عنوان زبان	۱۳۶
موسیقی در زبان و زبان در موسیقی	۱۳۶
زبان درباره‌ی موسیقی	۱۳۷
موسیقی و شعر	۱۳۸
بررسی تطبیقی موسیقی شعر و ساختار ملودیک گوشه‌های ردیف	۱۳۸
موسیقی بیرونی	۱۳۹
استخراج و تبدیل الگوی ریتمیک شعری به موسیقی	۱۴۰
الف. تقطیع شعر، یافتن بحر و زحاف و استخراج افاعیل	۱۴۰
ب. یافتن اتانین و الگوی کوتاهی و بلندی شعر	۱۴۳
ج. تبدیل اتانین و الگوی کوتاهی و بلندی شعر به خط ریتمیک موسیقی	۱۴۴
تلفیق هجایی و ملیزماتیک	۱۴۵
موسیقی کناری	۱۴۸
نقش وحدت‌بخش نیم‌فرودها و فرودها در پایان جملات و بخش‌های پایانی	
گوشه‌های ردیف	۱۵۰
فراهم‌آوری موسیقی کناری و نقش وحدت‌بخش پایه در ضربی‌ها	۱۵۲
موسیقی میانی	۱۵۳
توازن آوایی	۱۵۴
توازن واژگانی	۱۵۵
توازن نحوی	۶۵۱
توازن معنایی	۱۵۷
تناسب سه‌گانه‌ی موسیقی، وزن شعر و محتوا	۱۵۷
فصل ۷: بسط و گسترش	۱۶۱
مقدمه	۱۶۳
۱. تکرار نُت در ساختمان ملودیک ردیف	۱۶۴
الف. نقش تکرار نُت در تثبیت درجات مُد	۱۶۴
ب. نقش تکرار نُت در ایجاد حالت‌های تعلیق و شکوه	۱۶۵
ج. تکرار نُت به جای اجرای کشش بلند	۱۶۷
د. تکرار نُت در نقش واخوان	۱۶۸
ه. تقسیم و تکرار نُت کشیده به عنوان راهکار بسط و گسترش	۱۷۱

۱۷۲	۲. تکرار ملودی
۱۷۳	۳. سؤال و جواب
۱۷۷	۴. عبارات محذوف یا کوتاه‌شده
۱۷۸	۵. توسعه‌ی عبارات
۱۷۹	۶. پی‌آیند (سکانس)
۱۸۱	۷. معکوس یا قرینه‌ی عمودی
۱۸۲	۸. قهقراپی یا قرینه‌ی افقی
۱۸۳	۹. انتقال
۱۸۴	۱۰. کشیدگی و فشردگی ریتمیک
۱۸۷	۱۱. کشیدگی و فشردگی در فواصل
۱۸۸	۱۲. تقسیم و کلاژ ملودی

بخش ۲

بنیان‌های انسانی ملودی در موسیقی ایرانی

۱۹۳	فصل ۸: ملودی‌های ایرانی و ادراک انسانی
۱۹۵	مقدمه
۲۰۱	ملودی و جغرافیای فرهنگی
۲۰۳	ملودی و دوره‌های تاریخی
۲۰۳	ملودی و کارکردهای انسانی
۲۰۶	ملودی و طبایع انسانی
۲۱۰	ملودی و گردش افلاک
۲۱۳	ملودی و غم
۲۲۱	ملودی و حفظ سماعی
۲۲۳	ملودی و خُلق نوازنده
۲۲۴	مشارکت شنونده در فرایند اجرای اثر
۲۲۷	فصل ۹: ملودی‌پردازان ایرانی چه‌گونه کار می‌کنند؟
۲۲۹	مقدمه
۲۲۹	فرایند آفرینش ملودی از دیدگاه موسیقی‌دانان کهن
۲۲۹	استعداد ملودی‌پردازی
۲۳۱	محرك‌های آفرینش ملودی

۲۳۲		دستورالعمل‌هایی برای بخش‌های آغازین و پایانی ملودی
۲۳۴		شیوهای کار ملودی‌پردازان معاصر
۲۳۴		ابوالحسن صبا
۲۳۶		علی تجویدی
۲۴۱		رضا ورزنده
۲۴۳		جلیل شهناز
۲۴۷		حسن کسایی
۲۵۳		فرهاد فخرالدینی
۲۵۸		تجربه‌های آفرینش ملودی نزد نسل جوان امروز موسیقی ایرانی
۲۶۱		مشترکات هویت فرهنگی و تمایزات هویت فردی در فرایند آفرینش ملودی

منابع

۲۶۵		الف: منابع فارسی و عربی
۲۶۸		ب: منابع انگلیسی و فرانسه
۲۷۱		نمایه